

T.a.v. de heer H.B.S. Hemmers
Andoorn 63
7577 AX Oldenzaal

BETREFT Aanpak Pensioenproblemen

DEN HAAG 16 mei 2017 **E-MAIL** b.van.riel@ser.nl
ONS KENMERK 17.11795 **TOESTELNUMMER** 070 3499 520
BIJLAGE(N)

Geachte heer Hemmers en medeondertekenaars,

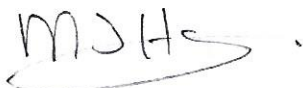
Dank voor uw brief van 30 april over de rekenrente. Wij herkennen een deel van de door u geschetste problemen. In ons advies over de Toekomst van het Pensioenstelsel uit 2015 hebben wij geconstateerd dat de huidige uitkeringsovereenkomsten de op- en neergang in onze economie versterken. Hoewel we nog steeds spreken van uitkeringsovereenkomsten, lijken ze feitelijk steeds meer op premieovereenkomsten, waarbij de uitkering afhangt van de beleggingsopbrengst en de risicovrije rente een verdeelregel is geworden. De risicovrije rente als rekenrente en de beleggingsresultaten versterken de op- en neergang in de economie. De waardering van de verplichtingen met de nominale rente, die in een laagconjunctuur meestal laag is (omdat beleggers veiligheid zoeken), en de afhankelijkheid van beleggingsresultaten leidt tot een stijging van de waarde van de verplichtingen en een daling van het vermogen in een laagconjunctuur en dus tot een restrictief beleid (hogere premies en/of lagere uitkeringen) als de consumptie toch al onder druk staat. Andersom, in hoogconjunctuur zorgen hoge rentestanden en gunstige beleggingsresultaten voor hoge dekkingsgraden, waarbij fondsen de consumptie nog verder kunnen stimuleren.

Deze pro-cyclische werking van de huidige uitkeringsovereenkomsten heeft negatieve effecten op de economie. Wij zijn van mening dat de oplossing moet worden gezocht in een ander type pensioencontract. Het hanteren van een andere rekenrente biedt o.i. geen duurzame oplossing omdat het onherroepelijk leidt tot conflicten tussen oud en jong. Een nieuw pensioencontract moet financieel en maatschappelijk houdbaar zijn. In het bovengenoemde advies hebben we ook geconstateerd dat een uitkeringsovereenkomst met een hogere discontovoet (een die afwijkt van de marktwaarde) grote politieke risico's met zich meebrengt. Er moeten subjectieve aannames over het beprijzen van risico's worden gemaakt, waardoor vervolgens bestuurlijke risico's en discontinuïteitsrisico's ontstaan. De continuïteit van het stelsel loopt gevaar wanneer druk ontstaat om risico's zodanig te beprijzen dat een evenwichtige risicodeling tussen jong en oud in het geding komt.

Dit lijkt ons daarom geen goede weg om het stelsel te hervormen. We willen een stelsel dat gedragen wordt door oud én jong. Een hogere rekenrente vergroot de risico's voor.

De SER werkt momenteel aan een voorstel voor een nieuw contract dat o.i. een goed evenwicht weet te vinden tussen de belangen van jongeren en ouderen. Wij hopen u hierover te kunnen informeren en zijn eventueel bereid dit contract nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Mariëtte Hamer
voorzitter van de SER